

Leven uit de doop in de Geest

(over de belofte aan hen die verlangen naar het werk van de Heilige Geest)

(Studie bij de prediking in EDRNoord op 31 mei 2009)

J.C. Bette

In het Nieuwe Testament wordt ervan uitgegaan dat zij die tot geloof in Jezus gekomen zijn, zeg maar zij die bekeerd en gedoopt zijn, de Heilige Geest hebben ontvangen. We lezen dit onder meer in Rom.8:9; 1Cor.12:3; Ef.1:13). De Geest 'ontvangen hebben', is mijns inziens hetzelfde als 'met de Geest gedoopt zijn'. Elk onderscheid dat daartussen gecreëerd wordt, is geforceerd en wordt niet door het Nieuwe Testament gesteund. Ik zal de genoemde verzen in hun context nader het toelichten.

Leven naar de oude mens of in de Geest Rom.8:1-11

In het begin van Romeinen 8 legt Paulus uit wat het verschil is tussen het leven naar de Geest en het leven naar het vlees (vs.4). 'Zij die naar het vlees zijn' zijn diegenen bij wie de oude zondige natuur het leven bepaalt (vgl. Joh.3:6). In principe gaat het daarbij om mensen die nog niet zijn wedergeboren (vs.9). Zulke mensen 'zijn gericht op de dingen van het vlees'. Deze mensen staan aan de kant van het zondige vlees en streven in de richting van de zonde. Het omgekeerde geldt voor hen die 'naar de Geest' zijn. Zij zijn degenen die door de Heilige Geest zijn bevrijd uit de macht van de zonde en nu onder de leiding van de Heilige Geest leven. Zulke mensen streven naar dat wat de Geest door hen en met hen wil doen. Hoewel Paulus er van uitgaat dat de gelovigen 'naar de Geest' zijn, bevat dit gedeelte toch een (verkapte) waarschuwing om dan ook werkelijk naar de Geest te leven en zich niet meer door de zonde te laten overheersen (vgl. vs.13).

Wat houdt dat in en wat heeft dat voor gevolgen, wanneer een mens gericht is op de dingen van het vlees of de dingen van de Geest? Om dit uit te leggen bespreekt Paulus eerst, wat de gerichtheid en het streven van het vlees (resp. de Geest) is, waaraan de mens zich met zijn eigen streven verbindt. Het bedenken van het vlees (het doel, waarop een mens die leeft zonder God afgaat) is de dood, nl. de uitsluiting van het eeuwige leven (vgl. vs.2; 6:21,23; 7:24). De Geest echter is gericht op 'leven en vrede'. Hij heet niet voor niets 'de Geest van het leven' (vs.2). De Geest is onderpand van het toekomstige eeuwige leven (2Cor. 5:5; Ef.1:14), Hij

geeft de gelovige nu al het nieuwe leven (2Cor.3:6) en Hij helpt ons om oude zondige neigingen te overwinnen (vs.13). Bovendien vervult de Geest een essentiële rol bij de opstanding van het lichaam (vs.11). Verder is de Geest gericht op 'vrede' (1:7; vgl. 5:1); Hij bemiddelt de vrede en de harmonie met God en is de bemiddelaar door wie de gelovige met God de Vader communiceert (vgl. vs.26v.) en vreugde en vrede met Hem ervaart.

De reden, waarom de gezindheid van het vlees uitloopt op de dood, werkt Paulus dan verder uit (vs.7): omdat de gezindheid van het vlees vijandschap is tegen God, de bron van alle leven. Paulus gebruikt het woord 'vijandschap' (vgl. 5:10; Col.1:21; Jac.4:4), omdat de oude gevallen mens rebelleert tegen Gods wetten. Hij wil zichzelf handhaven en vat iedere wet van God op als een beperking van zijn vrijheid en zijn recht op zelfbeschikking. Vanwege zijn egoïsme en zijn wil tot zelfhandhaving kan hij zich niet ook tegelijkertijd onderwerpen aan de wet van God. Bovendien wordt 'het vlees' zodanig door de zonde overheerst (7:14), dat het helemaal niet in staat is te gehoorzamen aan Gods wet. Onder Gods wet moet hier, evenals in 7:22, de openbaring van Gods wil worden verstaan, zoals we die in de eerste plaats in de wet van Mozes, maar zeker ook in de woorden en het leven van Jezus vinden.

De mensen van wie het leven wordt bepaald door de verlangens en hartstochten van het vlees, de oude gevallen natuur, noemt Paulus 'zij die in het vlees zijn'. Deze uitdrukking komt overeen met 'zij die naar het vlees zijn' in vs.5. Dezelfde uitdrukking 'in het vlees' kan ook gewoon betekenen 'in het lichaam' (vgl. Gal.2:20), maar dat is hier niet het geval. Niet het hebben van een lichaam, maar het hebben van een zondige natuur maakt scheiding tussen de mens en God! De zojuist beschreven mensen kunnen God niet behagen, omdat hun motieven en verlangens tegengesteld zijn aan die van God. Het behagen van God kan alleen door dat wij onszelf in gehoorzaamheid aan Hem toe te wijden (vgl. 12:1,2; 1Cor.7:32; 1Thess.4:1)!

Leven uit de doop in de Heilige Geest

De gelovigen van Rome zijn echter niet meer ‘in het vlees’ in die zin, dat hun leven bepaald wordt door de zondige begeerten van de oude natuur (vs.8). Maar ze zijn ‘in de Geest’. De uitdrukking ‘in de Geest’ wordt gebruikt om aan te geven dat zij leven in de invloedssfeer en onder de leiding van de Heilige Geest, m.a.w. het is een kenmerk van door de Geest veranderde mensen. De uitdrukking houdt hetzelfde in als ‘naar de Geest zijn’ (vs.5) en het nu volgende ‘de Geest woont in u’. De Geest van God inspireert hen en leidt hen in hun levenswandel (8:14). Paulus gaat ervan uit dat de gelovigen van Rome de Heilige Geest hebben ontvangen. Zij zijn zich dat ook zelf bewust (vgl. Gal.3:2; 1Joh.3:24; 4:13). Toch sluit hij niet uit, dat er in de gemeente (mensen) zijn, in wie de Geest (nog) niet woont (Hand.8:15,16; 19:2; Jud.19). Het ‘wonen’ van de Geest wijst op een permanente aanwezigheid en werkzaamheid van de Heilige Geest in de gelovigen (vgl. 1Cor.3:16).

De Geest van God wordt in de tweede helft van vers 9 ‘de Geest van Christus’ genoemd. Dit treffen we vaker aan in het NT (bv. Hand.16:6,7; 2Cor.3:17; Gal.4:6), omdat Jezus Christus de Zoon van God is, de Here, in wie de volheid van God woont (Col.1:19; 2:9). Bovendien bemiddelt de Heilige Geest het contact en de gemeenschap met Christus, zodat Paulus in het volgende vers kan zeggen, dat (door de Heilige Geest) Christus in de gelovigen woont (Gal.2:20; Ef.3:17). *Wie dus de Heilige Geest niet heeft, d.w.z. wie niet door de Heilige Geest veranderd is en bepaald wordt, is (nog) niet van Christus* (vgl. 1Joh.3:24). De woorden ‘van Hem’ geven de diepe verbondenheid aan die er tussen de Here en de gelovigen is (vgl. 1Cor.3:23; 15:23; Gal.5:24).

Wanneer de Heilige Geest, de Geest van Christus, in iemand woont, dan is Christus Zelf aanwezig (2Cor.13:5; Gal.2:20; Col.1:27; vgl. Joh.17:23). Christus is eenmaal voor de zonde gestorven (6:10), maar daarna is Hij opgestaan uit de doden (6:5,9) en verheerlijkt. Daarom is de inwoning van Christus door de Heilige Geest voor de gelovigen ook een onderpand en voorsmaak van het eeuwige, verheerlijkte leven dat Christus nu reeds heeft (vs.1,11; 2Cor.5:4,5; Ef.1:13,14). Paulus bevestigt dat het ‘lichaam’ van de gelovigen nog niet is verlost (vs.11,23). ‘Het lichaam is dood vanwege de zonde.’ Als gevolg van de zonde is op aarde de dood binnengekomen (5:12). De woorden ‘het

lichaam is dood’ zijn veel sterker dan ‘het lichaam is sterfelijk’ (vgl. vs.11); het lichaam is aan de dood en de vergankelijkheid overgegeven (vs.21; 1Cor.15:53,54) en moet daarom reeds als ‘dood’ worden beschouwd. Maar tegenover de dood van het lichaam staat het ‘leven’ van de Geest. Paulus gebruikt hier het woord *pneuma* waarschijnlijk in twee betekenissen. De woorden ‘de Geest is leven’ spreken primair over de inwoning van de Heilige Geest die ‘leven’ brengt (vs.1,11), maar ook over de menselijke geest, die levend gemaakt is. De Geest woont in de gelovigen (vs.9) en geeft hun nu reeds de zekerheid van het eeuwig ‘leven’. Door de inwoning van de Heilige Geest leeft ‘s mensen geest, omdat de Geest het ‘dode lichaam’ ten leven wekt ‘vanwege de gerechtigheid’, nl. de gerechtigheid die door God aan de gelovigen is toegerekend omwille van Christus (4:22,25).

Evenals in de vorige verzen gaat Paulus ervan uit, dat de Geest in de gelovigen van Rome woont, maar toch houdt hij de mogelijkheid open, dat in de gemeente sommigen (bv. toehoorders!) de Heilige Geest nog niet hebben ontvangen. Hij werkt het thema van het vorige vers (10) verder uit; de Geest is ‘leven’, omdat de Heilige Geest ook de Geest is van God de Vader ‘die Jezus uit de doden heeft opgewekt’. Om dit gegeven op plechtige wijze te benadrukken, wordt God de Vader in dit vers tweemaal aangeduid als ‘Degene die (Christus) Jezus uit de doden heeft opgewekt’. De opwekking van de Here Jezus uit de doden is immers de garantie van de opstanding van alle gelovigen (6:5; 1Cor.6:14; 15:14,17; 2Cor.4:14; 1Thess.4:14). Daarom is de opwekking van Jezus Christus door de Vader een van de belangrijkste geloofswaarheden (vgl. Hand.2:24,32; 3:15; 10:40,41; 13:32,37; 17:31; Rom.4:25; 1Cor.15:4,14; Gal.1:1). Wanneer de Geest van deze God, die Jezus lichamelijk uit de dood heeft doen opstaan, in de gelovigen woont, kan het niet anders of zij worden op dezelfde wijze opgewekt. Op dit moment zijn hun lichamen ‘sterfelijk’ en vergankelijk (vs.21), maar zij zullen worden levendgemaakt en verheerlijkt (vs.21,30), net als Jezus (vs.29; 1Cor.15:49; 1Joh.3:2). Dit alles ‘wegens’ (vanwege, omdat) Zijn Geest (die) in u woont.

Jezus is Heer over heel je leven 1Cor.12:1-3

Een geheel nieuw thema wordt door Paulus in zijn brief nu ingeleid met de woorden ‘betreffende nu’. Deze woorden maken het waarschijnlijk (7:1; 8:1) dat het werd aangesneden in de brief met vragen die

Paulus van de Corintiërs had ontvangen. Het onderwerp gaat 'over de geestelijke dingen'. De vertaling 'over de gaven/uitingen van de Geest' wordt ontleend aan de rest van dit hoofdstuk dat zich vooral met de gaven van de Heilige Geest bezighoudt. Dat Paulus niet wil dat zijn lezers hierover 'onwetend zijn' (vgl. 10:1), betekent niet dat zij daarover nog geen onderwijs hadden ontvangen. Het houdt in, dat hij hun nu iets belangrijks wil zeggen en zij goed moeten opletten.

Om hen duidelijk te maken hoe je onderscheid maakt tussen dingen die wel en dingen die niet door de Heilige Geest zijn geïnspireerd, herinnert Paulus de Corintiërs aan hun vroegere levenswandel in het heidendom. We vinden hiermee tevens een aanwijzing dat het grootste deel van de gemeente van Corinte een heidense achtergrond had. Het heidendom kende 'geestvervoeringen' en onder invloed van boze geesten uitgesproken boodschappen (orakelspreuken). Paulus was van dit spreken onder inspiratie van boze geesten maar al te goed op de hoogte (zie Hand.16:16). De gelovigen moeten nu leren onderscheiden tussen het spreken van de Heilige Geest en het spreken van boze geesten. Het belangrijkste criterium daarbij is de inhoud van de boodschap. De vertaling van dit vers 'jullie weten dat jullie, toen jullie (nog) heidenen waren, jezelf liet meeslepen naar de stomme afgoden, hoe jullie ook maar geleid werden' behoeft zeker enige uitleg. Degenen door wie zij werden meegeslept, zullen in Paulus' ogen de boze geesten zijn, die zich achter de afgodendienst verbergen (10:20). De afgoden worden hier 'stom' genoemd, omdat zij zelf niet in staat zijn om te spreken (vgl. Ps.115:5). De woorden 'zoals jullie maar geleid werden' geven aan, dat de Corintiërs toen willoze slachtoffers waren in de macht van boze geesten. Zij hadden geen controle over wat zij in een dergelijke toestand deden en zeiden.

In de vorm van een plechtige verklaring 'ik maak bekend' maakt Paulus het criterium bekend, waaraan een echte uiting van de Heilige Geest moet voldoen. Het is de belijdenis dat Jezus 'Heer' is, dus het gaat om de verheerlijking van de Here Jezus. De Corintiërs kenden vanuit hun heidense achtergrond allerlei vormen van spreken, die door boze geesten werden geïnspireerd. Echter niet het feit dat men zich door een hogere macht geïnspireerd weet, is waardevol, maar of men spreekt vanuit de Geest van God! De Here Jezus Zelf heeft duidelijk gemaakt dat wanneer de Heilige Geest zou komen,

Deze van Hem zou getuigen (Joh.15:26). De Heilige Geest getuigt van de menswording (1Joh.4:2) en van de verheerlijking van Jezus (Joh.16:14). Misschien zijn de woorden 'vervloekt is Jezus' wel eens in de joodse synagoge of in heidense tempels of door bezetenen uitgeroepen. De woorden 'Jezus is Heer' vormen de vroegste christelijke belijdenis (vgl. Hand.2:36; Rom. 10:9). Kunnen deze woorden alleen maar 'in de Heilige Geest', d.w.z. 'onder inspiratie van de Heilige Geest', worden uitgesproken (vgl. Matt.7:21)? Hierbij moet worden opgemerkt dat Paulus het hier heeft over 'gedreven spreken', 'geïnspireerd spreken'. In zo'n situatie zal inderdaad alleen de Heilige Geest een mens tot zulke uitspraken bewegen. In de Griekse vertaling van het OT (de Septuaginta) was het woord kurios (Here) de gangbare vertaling voor de godsnaam Jahweh. De belijdenis 'Jezus is Heer' houdt dus in dat de spreker gelooft en belijdt dat de mens Jezus, die op aarde leefde, aan God gelijk is! Deze woorden houden bovendien een erkenning in van Jezus' heerschappij over alle gebieden van het leven. Wie in eerbiedig geloof zegt: 'Jezus is mijn Heer', die doet dat door de Heilige Geest die in hem of haar woont. Je zegt daarmee dat Hij het voor het zeggen heeft over alle gebieden van je leven!

Pinksteren in jouw leven!

Zo'n vrijmoedig getuigenis geeft blijk van de vrucht en de vervulling met de Heilige Geest! Als het Pinksteren wordt in je geloofsleven, dan wordt je vol van de liefde van God. Verlang je daar naar?

Om deze volheid van Gods Geest in je leven mag je zeker wel bidden! Alleen of met een of meer gelovigen (Mat.18:18,19). Jezus belooft, dat zijn Vader zulke gebeden concreet beantwoordt, door zijn Geest te schenken aan wie Hem daarom vragen (Luc.11:11-13). Je zult de Here Jezus daarna met vertrouwen danken, dat Hij het gevraagde geschonken heeft, of we nu direct iets bijzonders of tastbaars ervaren of niet! Het gaat er om te geloven dat Hij zijn belofte waar maakt en dat de Geest in je leven zijn werk zal doen! Dit van God afhankelijke geloofsleven heet wandelen in de Geest en dat is het grootste avontuur van een christen!

Het is door de Heilige Geest dat we het offer van Jezus' verzoenend sterven op onszelf leren toepassen. Het is door het werk van de Geest aan ons hart dat we wedergeboren zijn, een nieuwe schepping zijn geworden.

Jezus is in dat alles de Doper met de Heilige Geest (Marc.1:8; Joh.7:37-39; Hand.1:5; 11:16)! Wie tot Hem komt, zal Hij (daarin) nooit teleurstellen! Het is door de Heilige Geest dat we ons in het verdere christenleven steeds meer openstellen voor de doorwerking van Gods liefde in en door ons. Als de liefde van Christus in ons hart wordt uitgestort, dan vloeit onze mond daarvan over! Dan wijkt angst en vrees voor mensen voor vrijmoedigheid. Dan zit je niet langer gevangen in de vraag wat andere mensen van je vinden of denken. Dan is er het gebed dat je leven een goed getuigenis van Jezus zal geven. In woord en daad, koste wat het kost.

Geestrijk leven is vrucht dragen

Dit leven vanwege de doop in de Heilige Geest maakt ons blijmoedig om te doen wat Jezus van ons vraagt en met vrijmoedigheid te spreken over wie Hij voor ons is. Hoe komt dat? Omdat we met Christus gestorven zijn en wat onszelf betreft dus niets meer hebben te verliezen. Dan staan we in de vrijheid van Jezus en schamen we ons het Evangelie niet (Rom.1:16). Door het leven in de Geest groeit de vrucht van de Geest in ons leven en durven we vrijmoedig te bidden om geestelijke groei en het ontvangen van geestesgaven, die we dan uitsluitend willen gebruiken tot eer van God.

Het leven in de volheid uit de doop in de Heilige Geest geschiedt aan en in jouw leven, als antwoord op je gelovige gebed. Dat de Geest op een overvloeiende wijze in je komt wonen, brengt je tot groei in persoonlijke vroomheid en in een leven van strijd en overwinning, vertrouwen en dankbaarheid. Het gaat daarbij echt om jou persoonlijk, als enkeling voor God. Maar die persoonlijke omgang met God draagt in het christenleven nooit een individualistisch karakter. De gelovige is opgenomen in de gemeenschap van het volk van God, de christelijke gemeente. Zeker ook daar komen vrucht en gaven tot hun recht.

De vrucht van de Geest en je innerlijke leven

De vrucht van de Geest heeft met de diepere lagen van ons mens-zijn te maken. Dat blijkt direct uit een opsomming van uitingen van die 'vrucht van de Geest' zoals Paulus die in zijn brieven beschrijft. (o.m. Gal.5:22 en 1Cor.13). Het gaat dan om liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. De vrucht van de Geest heeft vanwege wat we lezen in 1Cor.13; Joh.15 en 1Joh.1 en 3 de liefde als kern en uitgangspunt. In de uitingen van de vrucht van de

Geest zien we de contouren van het leven van Jezus oplichten: zo is Jezus! Wanneer de vrucht van de Geest in je leven begint te groeien en te rijpen, begint Jezus meer en meer in ons gestalte aan te nemen. Daarbij gaat het dus niet in eerste instantie om activiteiten. Niet zozeer om het doen in eerste instantie, maar om het zijn! De vrucht van de Geest rijpt in de weg van bloeien en snoeien en groeien in het binnenste van een mens. Het begint met een andere innerlijke houding, die zich uitwerkt in de vorming van je karakter. Vandaaruit komt de vrucht ook zichtbaar in concreet gedrag. Als beeld van de nieuwe levenswandel spreekt Paulus ons dan aan met woorden als 'het afleggen van de oude mens' en 'het aandoen van de nieuwe mens', waarop het grote argument voor ons nieuwe leven direct genoemd wordt: 'Gij geheel anders, gij hebt Christus leren kennen, gij zijt in Hem onderwezen...!' Dit is een typische uiting van het geestelijk vrucht dragen, zoals dat voortkomt uit de doop in de Heilige Geest. Als je gedoopt bent in de Geest geef je daar blijk van, in wat je doet en hoe je de dingen doet. Hoe je met jezelf, met God, met de mensen, met de dieren, met het milieu en ga zo maar door omgaat. De doop met de Geest begint met deze grondhouding: Christus woont in mij!, dat is de basishouding van zijn ons geschonken liefde!

De acht facetten van vrucht(dragen) die Paulus noemt in Galaten 5 worden nog aangevuld met vele andere. Denk aan de volgende eigenschappen die eveneens bij het nieuwe leven behoren: meeleven met anderen, goedheid, bescheidenheid, verdraagzaamheid, vergevingsgezindheid, vrede-lievend en dankbaar zijn (Col.3:12). En zo zijn er nog vele beschrijvingen van het leven vanwege de doop in de Heilige Geest ofwel het nieuwe leven in Christus: Rom.12:9-21; Ef.4:14-5:32; 1Pet.2:20-24; 4:1-2. Belangrijk om te noemen is verder dat Paulus in Fil.3:9,10 het lijden noemt als een van de dingen die behoren bij het gestalte krijgen van Christus in ons leven. Waar Jezus in mijn leven gestalte krijgt, daar begin ik meer en meer aan mijn zonden te sterven, terwijl tegelijkertijd het nieuwe leven van Christus vrucht gaat zetten en dragen. De vrucht van de Geest drukt het oude leven meer en meer weg, ook al geeft dat innerlijke strijd. De contouren van Christus die zichtbaar worden door het leven uit de doop in de Geest zijn de contouren van kruis en opstanding! De manier waarop Christus in mijn persoonlijke leven gestalte krijgt, heeft dus alles te maken met het werk van de Heilige Geest. Het geestelijk vruchtdragen neemt in het NT een

prominente plaats in. De vrucht van de Geest is nadrukkelijk innerlijk verweven met het werk van de Vader en de Zoon. De vrucht van de Geest is bedoeld als de kroon op de verlossing en de weg van de vernieuwing van elke christen! In de vrucht van de Geest komt het voornaamste doel van het leven van een christen tot uiting, namelijk de verheerlijking van God en dat wij vreugde in Hem hebben (Joh.15:1-8; 16).

Vrucht en gaven in onlosmakelijke samenhang!

Wij mogen de gaven van de Geest niet los zien van de vrucht van de doop van de Geest in ons leven. Gaven zonder liefde zijn geen geestelijke gaven! De vrucht van de Geest vormt als het ware het besturingssysteem voor het gebruik van de gaven. De gaven die aan de gemeenteleden gegeven worden behoren de groei van de vrucht in de gemeente ook te ondersteunen! De vrucht heeft van doen met het doel van ons christenleven, de gaven zijn instrumenten van de Geest om als christen en als christelijke gemeente Gods doelen te bereiken. Gaven kunnen dus (principeel!) niet los van de vrucht van de Geest worden ingezet. Wie dat wel doet, vergist zich zeer in zichzelf, in de gaven, in de Here Jezus en in de Geest (vgl. Mat.7:22,23!). Begaafd zijn is niet hetzelfde als geestelijk vrucht dragen. Het onderscheiden of de bron vloeit vanuit Gods liefde, zoals we die in de Bijbel leren kennen, is beslissend in onze beoordeling! Je kunt als gemeente (of als gelovige) standvastig zijn, belijnd, opkomen voor wat jij ziet als de waarheid en zelfs betrokken in het ontmaskeren van dwaalleer en toch geestelijk diep zijn weggezaakt. Hoe kan dat? Wanneer de liefde van Christus niet langer de allesbepalende bron is gebleven! Dit is de ernstige les van Jezus' brief aan de gemeente van Efeze (Op.2: 1-7). Ik maak daaruit op dat de vrucht van de Geest die liefde heet de voorrang heeft boven de gaven. Wanneer de liefde niet langer de besturende kracht van de gaven is, missen de gaven het doel waarvoor God ze geschonken heeft. Het gaat erom dat wij als gelovige mensen door de doop in de Heilige Geest meer en meer naar Jezus Christus toegroeien en zijn beeld (heerlijkheid, liefde, genade, trouw etc.) weerspiegelen.

De gaven van de Geest aan de gemeente

Het is van belang voor elke christelijke gemeente van welke denominatie ook oog te hebben voor de vele gaven en geestelijke geschenken die God door zijn Geest aan de gemeente(leden) uitdeelt.

Het is in het bijzonder de apostel Paulus die in zijn brieven schrijft over die gaven (charismata) zoals die in de verschillende jonge christengemeenten functioneerden. Te denken valt o.m. aan Romeinen 12:6-8 en 1Cor.12-14. Sommige van de hier genoemde gaven hebben een voor ons wonderlijk karakter. Wellicht komt dat mede omdat ze in de westerse kerkgeschiedenis lange tijd verwaarloosd zijn. Denk bijvoorbeeld aan het spreken in tongen en de uitleg daarvan, het profeteren, de gave van genezing en het onderscheiden van geesten bv. bij de uitdrijving van demonen. Geestelijke gaven zijn eenvoudig zoets als geschenken, iets wat geschonken wordt, wat een gelovige om niet, dus 'gratis' van God ontvangt. Waar je om bidden mag!

Wij ontvangen van God *allerlei soorten gaven* die in het NT met het woord *charisma* worden aangeduid! We lezen bijvoorbeeld over de volgende 'gaven van God':

- De gerechtigheid van/in Jezus Christus (Rom.5:15,16)
- Het eeuwige leven in Jezus Christus (Rom.6:23)
- De verbonden, wetten, erediens, beloften die God aan Israel gaf (Rom.9:4,5; 11:29)
- De gave van het ongehuwd zijn en blijven (1Cor.7:7)
- Verlost worden 'als uit de dood', zeg maar uit doodsgevaar (2Cor.1:11)

Het is daarom onjuist om bij het begrip charismatisch als het gaat om christenen en/of de christelijke gemeente direct en alleen maar te denken aan de geestelijke gaven zoals die in bovengenoemde brieven van Paulus worden besproken. Dit zou een versmald gebruik van het begrip charisma betekenen, dat ons zo maar op het verkeerde been van spectaculaire wondergaven zet! Een charismatische gemeente is in bijbels spraakgebruik eenvoudigweg een bevestigde gemeente, waar de velerlei gaven van God werkelijkheid zijn geworden.

Niet alles is wat het lijkt!

Wie zegt dat de bijzondere, meer spectaculaire gaven van de Geest vandaag de dag per se wel moeten voorkomen, namelijk omdat ze er vroeger ook zijn geweest, die legt het werk van de Geest zonder het te beseffen aan banden. Deze manier van redeneren lijkt mij even ongenueanceerd als de zgn. streeptheologie, die ervan uitgaat dat de wondergaven slechts waren voor de begintijd van

de eerste christengemeente. Spreken in dit soort algemeenheden is de Geest tussen waterdichte schotten proberen te zetten. Alsof wij de Geest kunnen binden, dan wel kunnen vastzetten! Laten we niet vergeten dat er een verschil is tussen *beschrijven* en *voorschrijven*! Van wat we in de Bijbel beschreven vinden, mogen we maar niet zo een op een voorschrijven dat dit ook zo in onze gemeenten/samenkomsten moet gebeuren. We dienen onderscheid te maken tussen gebeurtenis en beginsel, tussen incident en principe. Verder moet het ons iets zeggen dat de meeste opmerkingen van de apostel Paulus over de meer spectaculaire gaven (zie 1Cor.12-14) in het kader staan van een vermaning om daarmee aan te geven hoe het niet en (let op) hoe het wel moet! In lang niet alle brieven van het NT worden de meer in het oog lopende gaven genoemd, wat ons op zijn minst de gedachte mag opbrengen dat het hier niet om de meest centrale geloofsgegevens gaat. Terwijl we aan de andere kant geen tekort kunnen doen aan de vrijheid van de Geest om juist ook in onze ‘verwordende’ (eind)tijd gebruik te maken van wonderen en tekenen om de presentie van Jezus Christus te bevestigen. Het zijn juist de miljoenen christenen die vandaag de dag ervaring hebben met in het oog lopende geestesgaven, waar de gemeenten sterk groeien! De hierboven genoemde koppeling tussen gaven en vrucht blijft van het grootste belang om de ervaring van gaven te kunnen beoordelen. Alsook de speciale gave van het onderscheiden van geesten, waarin behalve argumenten uit het Woord ook geestelijke openbaring een rol spelen!

Gaven hebben en een gave willen zijn!

Voor een meer uitgebreide bespreking van de gaven die de Heilige Geest aan de gemeente (leden) schenkt, verwijs ik naar de uitgebreide verhandeling daarover in het boek ‘Het werk van de Heilige Geest’ *Bijbelstudieboek over de invloed van de Geest van God*, een EDR-uitgave. Het is niet moeilijk een overzichtje te maken van de verschillende gaven, zoals deze bijvoorbeeld door Paulus en Petrus opgesomd worden, zie hierboven. Voor deze studie lijkt het me meer van belang aan te geven waar het in het gebruik van de gaven vooral om draait: wat is het grote doel ervan?

Uit alles blijkt dat Jezus Christus door zijn Geest de Gever van de geestelijke gaven is: gelovige mensen zijn met hun geestelijke gaven en natuurlijke talenten zelf een gave van Jezus Christus aan zijn gemeente (Ef.4:11; 1Cor.12:28). Het draait bij de gaven van de Geest volgens de bijbelse gegevens

om de gemeente als het lichaam van Christus en om het dienen van dat lichaam. Nooit gaat het in geestesgaven om degene die de gave ontving, maar steeds om de liefdevolle opbouw van de gemeente of om de werking van de gemeente in de wereld als lichtend licht en zoutend zout. Wie met een Geestesgave zichzelf wil profileren, zit naast het doel waarom de gave gegeven is. Dat zullen we aan de Gever niet kunnen verantwoorden (Rom.12:3)!

Het alles beheersende principe van het gebruiken van de gaven van de Geest is de liefde, waardoor de een de ander tot zijn of haar recht laat komen, door welke onderlinge liefde God geëerd wordt! Zowel profetie als het spreken in tongen en de in de gemeentesamenkomst benodigde uitleg ervan zullen alleen in het openbaar gebruikt worden wanneer dat tot opbouw van de gemeente is. Wat natuurlijk evenzeer correctie als bemoediging kan inhouden!

De Geest en de gemeente

Bij de geestesgaven dienen wij te leren denken vanuit de christelijke gemeente: ‘Waar liefde woont gebiedt de Heer zijn zegen. Daar woont Hijzelf en wordt zijn heil (!) verkregen en leven tot in eeuwigheid’! Geestesgaven komen voort uit eenzelfde bron, namelijk de Heilige Geest van Jezus, die God is. Iedere christen die leeft in afhankelijkheid van Jezus Christus *heeft* of *ontvangt* wel een of meer gaven en is daarmee bedoeld een gave aan de hele gemeente te *zijn*! Als Jezus Christus door zijn Geest in jou werkzaam is tot opbouw van zijn lichaam, tot verheerlijking van God en tot uitbreiding van zijn koninkrijk, dan ben jij een gave van God (Jac.1:17; 1Tim.4:4,5). Dat heeft God voor met uw en mijn en jouw christenleven! Dat is de bedoeling van de doop in de Heilige Geest! Meer dan de doop in de Geest hebben we niet nodig en met minder kunnen we niet toe!

Wie verlangen heeft gekregen om zich in de gemeente in te zetten en te dienen, die krijgt dit verlangen vanwege de doorwerking van de Heilige Geest in je leven. Dank God ervoor!

Wie een gave van God voor de gemeente wil zijn, bidde om een of meer gaven van de Heilige Geest, die je daarvoor denkt nodig te hebben. Wie om een gave van de Geest bidt, zal eveneens en met evenveel verlangen bidden om het groeien van de vrucht van de Geest! Alleen door evenwicht in gave en vrucht wordt de gemeente werkelijk gediend.

De grondhouding voor het gebruik van een gave van de Geest is de wil om je dienstbaar op te stellen. Wie zich niet dienstbaar, maar solistisch of zelfs (over)heersend opstelt, kan de gemeente ernstige schade berokkenen! Onder welke zogenaamd geestelijke voorwendsels het ook gebracht wordt, wie niet dienstbaar is, bouwt niet aan de christelijke gemeente. Daarover hebben wij ons ten opzichte van de leiding van de gemeente nu en zeker in de toekomst tegenover de Heer van de gemeente te verantwoorden! Met praatjes komt niemand weg, het gaat gewoon om de bron waaruit we denken en doen en de innerlijke houding waaruit we handelen. Wie zichzelf niet corrigeerbaar opstelt, dient niet!

Alleen wie de gemeente wil dienen met een nederig hart kan naar mijn mening ook een in het oog lopende gave aan. Hoe gemakkelijk geeft het scheefgroei als geestelijke groei en het omgaan met geestelijke gaven geen gelijke tred houden. Wie de gemeente met geestesgaven wil dienen, laat die vooral en veelvuldig bidden om geestelijk evenwicht en karaktergroei naar het beeld van Jezus!

Wie van God talenten (natuurlijke bekwaamheden) heeft gekregen, op welk gebied dan ook, laat die beseffen dat een natuurlijk talent niet hetzelfde is als een gave van de Geest. Een natuurlijk talent kan echter wel degelijk dienen in de opbouw van de christelijke gemeente, en wel als dit talent zeer bewust wordt toegewijd aan geestelijke dienst! Van een geestelijke gave mag zelfs gesproken worden wanneer iemand de bekwaamheid (het talent) waarmee God de Schepper hem of haar in aanleg heeft toegerust, in afhankelijke nederigheid wordt ingezet tot opbouw van de christelijke gemeente en in de verbreiding van het Evangelie.

Gaven en talenten in de praktijk

Iemand die een gave van de Geest ontvangen heeft, zal voortdurend bidden dat zijn of haar geestelijke leven gelijke tred houdt met het gebruiken van die gave(n). Vraag eens aan een ander of dit ook werkelijk zo is...

Iemand die zich door studie en praktijk bekwaam gemaakt heeft in het gebruiken van een of meer natuurlijke talenten zal bij gebruik daarvan in de christelijke gemeente blijven bedenken dat in Gods koninkrijk andere motieven, maatstaven en zelfs methodes gelden dan bijvoorbeeld in het bedrijfsleven en het dagelijkse werk..

Motieven voor het dienen in en van de gemeente
De liefde van Christus moet ons dringen, niet de neiging of gewoonte om jezelf te profileren of in het slechtste geval het (onbewuste?) verlangen aanzien of zelfs macht te verkrijgen. Onderzoek jezelf daarop! Dit geldt voor iedere christen!

Maatstaven voor het dienen in de gemeente
Is het werkelijk van het grootste belang om een aantrekkelijke gemeente te zijn voor hen die Christus niet kennen? We zullen de mensen zeker niet moeten afstoten, dat is duidelijk, maar hoeveel eigenheid kunnen we opgeven zonder de boodschap aan te tasten? Moeten wij als gemeente een 'aantrekkelijk product' leveren? Dat is onmogelijk met de altijd en voor iedereen zeker ook confronterende boodschap van de Bijbel. Onze hoogste maatstaf is dat we aantrekkelijk zijn voor de Here God! Groeicijfers en meetbare targets zijn niet de instrumenten die de Bijbel ons aandraagt om ons gemeentelven op in te richten. Gemeentegroei en groei in geestelijk leven is wat mij betreft per definitie niet 'maakbaar', ook al weten we dat er zaken zijn die meewerken en die tegenwerken. Soms ploegen zendelingen jarenlang op rotsen en komt de volgende zending in een rijp oogstveld en mag binnenhalen. In de Bijbel is sprake van zowel grote groei (Jeruzalem) als van grote tegenstand en weinig resultaat (Paulus in Athene en andere grote steden).

Methoden voor het dienen van de gemeente(n)
In het bedrijfsleven worden de medewerkers veelal beoordeeld op en gewaardeerd om hun inzetbaarheid en productiviteit. Dat zal in de christelijke gemeente niet zo zijn (1Cor.12)!. We zij elkaar tot hand en voet en competitie is uit de boze. Liefde is onze drijfveer!

In de christelijke gemeente zal sprake zijn van veelkleurigheid (een regenboog van kleuren☺). Er is verscheidenheid in aanleg, in karakter, in lichamelijke en psychische kracht of gezondheid. Ieder van ons heeft een eigen levensverhaal, waardoor we mede gevormd zijn. Ieder mens is uniek en oorspronkelijk. God is met ieder van ons zijn eigen weg gegaan om tot zijn/haar recht te komen. Er is verschil in opleidingsniveau, maatschappelijke en sociale positie, huidskleur, ras en ga zo maar door in de gemeente van Jezus Christus. Met al deze verschillen zullen wij terdege rekening houden, een opdracht waar de liefde noodzakelijk in is en wijsheid geboden!

Een van de Geest begaafde en vruchtbare gemeente is een geloofsgemeenschap die naar buiten gericht

is. Zoals Jezus het in de Bergrede zei: het zout der aarde, het licht der wereld, een stad op een berg. Wij dienen te beseffen dat de geestelijke gaven die dienen tot opbouw van de gemeente daar hun spits vinden! Gaven en vrucht mogen ons nooit teveel intern gericht maken. Niet teveel bezig zijn met jezelf, ook niet als gemeente! Er is om ons heen een wereld te winnen voor Jezus! Opbouw en uitbouw van zowel ons eigen geestelijke leven als van het gemeentelven dienen hand in hand te gaan. Gewoon onze plaats innemen in de maatschappij, in de politiek, in het culturele leven en dichtbij als een goede buur...

Geestelijk leven is bruggen bouwen tussen de wereld van God en de gemeente van Jezus Christus. Zending en evangelisatie zijn onopgeefbaar en van centraal belang voor elke christen, voor elke christelijke gemeente. Het licht van het Evangelie schijnt in een duistere wereld. Jezus is het Licht voor de wereld, Hij is het levensbrood. Hij is de betrouwbare weg naar het eeuwige leven. Wie dat Licht en Leven afwijst of de ogen ervoor sluit, blijft in het duister en is vervreemd van God. Zoals wij eens allen waren! Levensgevaarlijk en dodelijk. Dat ons leven dienstbaar mag zijn aan Gods reddingsoperatie, vooral door ons (en mijn) leven uit de doop in de Heilige Geest!

Verzegeld met de Heilige Geest Ef.1:10-13

De wereldgeschiedenis verloopt in fasen. Als Paulus spreekt van de 'volheid der tijden' zit daar achter het beeld van een vat dat vol raakt. Wanneer dat vat vol is, is de door God gestelde tijd ten einde. Mensen en machten, zowel op de aarde als in de hemelse gewesten, hebben zich verzelfstandigd, losgemaakt van Gods bestuur. God heeft Zich voorgenomen het in de loop der tijden uiteengevallen heelal ('het alles' en 'de dingen in de hemelen en de dingen op de aarde') weer samen te vatten in Christus (vgl. vs.21,22). In Col.1:20 wordt daarvoor de uitdrukking 'verzoening van al wat is' gebruikt. Onder het Griekse woord *oikonomia* (plan, beheer) wordt Gods heilsplan verstaan, maar ook de uitvoering, de realisering van dit plan. Het plan van God behelst een samenvatting van het heelal en van de wereldgeschiedenis tot het Koninkrijk Gods, met Christus als alles bepalend centrum (vs.23; 4:10) en onder Hem als hoofd.

In het plan om alle dingen onder Christus samen te vatten, nemen de gelovigen een speciale plaats in. In het OT lezen we dat de Israëlieten het land Kanaän tot een erfelijk bezit hadden (vgl. Deut.4:21,38); zo hebben ook de gelovigen een erfdeel ontvangen. Deze

erfenis is 'in Christus', d.w.z. de gelovigen hebben door hun geloofsverbondenheid met Christus daar reeds deel aan (zie 13,14). Wanneer Christus in heerlijkheid verschijnt, zullen wij onze volledige erfenis in ontvangst nemen (Col.3:4). Deze erfenis bestaat uit het eeuwige leven in al zijn rijkdom en volheid (vgl. 1:18; Col.1:12; 1 Petr.1:4). God heeft de gelovigen al voordat Hij de wereld schiep, bestemd voor het ontvangen van deze heerlijkheid (Rom.8:29,30). Datgene wat de Here God heeft besloten, voert Hij met kracht uit.

Vanwege de zegeningen die uit genade geschonken worden, zijn de gelovigen een lofprijzing tot eer van God (vgl. vs.6). Zij zijn geschapen om Hem te loven. Paulus schrijft als gelovige met een joodse achtergrond (Fil.3:5). Dat blijkt uit het gebruik van het woordje 'wij' in dit vers. Reeds vóór de komst van Christus hadden de joodse gelovigen voortdurend hun hoop op Hem gevestigd. Het OT is de periode van de verwachting, van het uitzien naar en de hoop op de komst van Christus (vgl. Joh.8:56; Hebr.11:13,39-40).

Wij die geloven hebben 'het woord der waarheid', 'het Evangelie van redding' (vgl. Joh.17:17) gehoord en gelovig aanvaard (vgl. Rom.10:17). Dit wijst op het moment dat de lezers het Evangelie hebben gehoord en zijn gaan geloven in Christus. Zij hebben van Godswege een bevestiging gekregen, namelijk de Heilige Geest, die Hij als een zegel op hen heeft gedrukt! Het verzegelen betekent dat de gelovigen het herkenbare eigendom zijn van en beschermd worden door God (vgl. 4:30; Jes.29:11; Jer.32:10; Openb.5:1; 7:2,3). Het verzegeld worden houdt ook in, dat we bekrachtigd worden om een opdracht uit te voeren (vgl. Joh.6:27; Hand.1:8). De 'Geest der belofte' kan betekenen dat de Heilige Geest Zelf de belofte is (vgl. Luc.24:49; Hand.1:4; Gal.3:14), of dat het bezit van de Geest de belofte inhoudt, dat de in het vooruitzicht gestelde erfenis (vs.14) metterdaad door de gelovigen wordt verkregen.

Over dat leven uit de doop in de Heilige Geest, zeg maar over de ontwikkeling van het vervulde christenleven, schreef ik met weer andere nadrukken onder meer in de boeken 'Het werk van de Heilige Geest' (2006), 'In grote lijnen' en 'De boog in de wolven' (2006). Daarnaast in lezingen zoals o.m. 'De Heilige Geest en de gelovige', 'Wat betekent Pinksteren voor mijn persoonlijke leven'(2004); 'Tongentaal in de christelijke gemeente'(2007) en vele Studies bij de Prediking zoals 'Wordt vervuld met de Geest (1999); 'De gezindheid van Christus' (2000); 'Getuigen door je levenswandel'; Geestelijke groei is leven in de Geest van Jezus'; 'Het werk van de Heilige Geest in ons'; Leven in de Geest van Jezus (2003); 'Wie is een christen en wat is christelijk leven' (over de wedergeboorte, de doop in de Heilige Geest en de drie soorten mensen); de zes studies onder de titel 'Doelgericht leven' (2003); de achttien Studies bij de Prediking uit de eerste brief van Johannes onder de titel 'Het leven van een christen' (2007-2008) en 'Vruchtbaar geestelijk leven' (2009).